

Posudek oponenta diplomové práce

Název: Pedagogické a psychologické aspekty ovlivňující výkon v mládežnickém fotbale

Autor: Bc. Daniel Byrtus

Oponent: PhDr. Mario Buzek, CSc.

Snahou a předmětem diplomové práce bylo zjistit, metodou dotazování, některé pedagogické a psychologické aspekty mající vliv na ovlivňování hráče fotbalu v průběhu jeho dlouhodobé sportovní přípravy. Konkrétním cílem pak jak ovlivňuje herní výkon hráče a jeho participace v tréninkovém procesu výchovné působení trenéra a rodičů. Tento konkrétní záměr se diplomant pokusil zjistit prostřednictvím upraveného standardizovaného dotazníku DEMOR, který zkoumá emoční reakce v prostředí tréninkového procesu a který byl předložen mladým hráčům fotbalového klubu AC Sparta Praha a FK Dukla Praha.

Diplomová práce je sepsaná na 91 stránkách textu, doplněna 3 obrázky, 10 tabulkami, 12 grafy a 1 přílohou. Bibliografie obsahuje 61 odkazů z toho 15 zahraniční provenience. Vlastní struktura textu je nevyvážená ve prospěch **teoretické části**, která je ale velmi věcná a vymezuje důležité pedagogické i psychologické problémy nejen pro osobnostní vývoj dítěte, ale má i dosah do jeho pohybové a sportovní aktivity. Velmi pozitivně lze hodnotit ten fakt, že autor pracoval s aktuální literaturou posledního období a podařilo se mu citovat problematiku, která má závažný dopad na vztah ke sportovní aktivitě, potažmo k dosahování vysoké sportovní výkonnosti. Naznačuje vývojová stadia psychického vývoje, která mají svoje senzitivní období pro určité předpoklady související jak s genetickou výbavou, ale i výchovou rodičů včetně trenérského řízení ve zvoleném sportu. To vše může ovlivnit osobnostní vývoj dítěte, ale i sportovní kariéru. Hledá kořeny působení negativních vlivů způsobující patologický vývoj dítěte. Zajímavým způsobem vysvětluje i některé vlastnosti, které bezprostředně souvisejí s dosahováním vyšší sportovní výkonnosti a které se konkrétně ve sportovních hrách vyskytují i na té nejvyšší sportovní úrovni. Jde především o nízkou sebedůvěru našich hráčů, nedostatek kreativity pro řešení náročných herních situací, nedostatek odvahy pro riziková řešení včetně negativních reakcí na chybovost v herním výkonu. Emoční procesy a projevy (jako reakce na různé podněty) jsou „lajtmotivem“ této teoretické části mající bezprostřední vliv na úroveň motivace, míru aktivace a na další psychologické faktory ovlivňující sportovní výkonnost. Rovněž působení rodiny a kompenzační vlivy trenéra a sociálního klimatu na sportovní výkonnost má své opodstatnění.

Závěrem k této teoretické části lze konstatovat, že přes svoji obsáhlost je řešena věcně s patřičným vzhledem do řešeného problému.

Záměrem stanoveného šetření (**cíle a úkoly**) bylo určit emoční reakce v různých věkových skupinách mladých hráčů AC Sparty Praha a FK Dukly Praha, kteří představují u této věkové kategorie tu nejvyšší výkonnostní úroveň. Konkrétně formulované hypotézy předpokládají převahu pozitivních reakcí (mládež) a určité diference podle věku i tréninkového prostředí.

Metodika zjišťování údajů je zpracována přehledně a věcně, stejně jako organizace výzkumu a statistické vyhodnocení

Výsledková část a diskuze je zpracována formou přehledu získaných údajů ve vztahu k formulovaným hypotézám. Autor konfrontuje 10 zvolených faktorů izolovaně u jednotlivých věkových kategorií v rámci šetřených souborů, ale sleduje i vztahovou souvislost údajů týmů v jednotlivých věkových kategoriích. Pozitivně lze hodnotit interpretaci některých získaných údajů s citovanou literaturou v teoretických východiscích. Na druhé straně hledání příčin výsledků jednotlivých faktorů je velmi všeobecné a neumožňuje přesnější zdůvodnění či případné odstranění těchto příčin. Vlastní závěr je jen konstatováním získaných údajů. Pro vlastní obhajobu předložené práce přikládám několik otázek:

1. Je tento dotazník koncipován i pro tak nízkou věkovou kategorii? Není ovlivněn určitou subjektivitou (osobnost hráče), závislosti na vnějších podmínkách (trenér, rodiče ...) i jednoduchosti v odpovědích na dichotomické otázky (ano/ne)?
2. Byli hráči schopni koncentrovat se na 60 otázek, případně správně porozumět otázce?
3. Nebylo by vhodnější použít metodu rozhovoru (např. u vybraných jedinců povahově rozdílných), která umožňuje zdůvodnění odpovědi na konkrétním příkladu, což by mohlo obohatit a zpřesnit interpretaci.
4. Proč nebyly využity pro srovnání, některé výsledky výzkumu Peckové a Friedrichové s možností obohatit diskuzi.
5. Procovali jste i s jednotlivými otázkami u konkrétních jedinců a pokusili jste se tento vztah nějak interpretovat?
6. Proč astenické emoce (negativní) stoupají s věkem hráčů? Čím si to vysvětlujete?
7. Proč do faktoru F1 je zařazena položka 21(lži skóre?)?

Hodnocení:

Diplomant řešil velmi složitý problém a především v teoretické části prokázal znalost dané problematiky. Získal množství údajů, které lze využít pro zpřesňování pedagogicko-psychologických souvislostí, které mohou mít všeobecnou i specifickou platnost. Práci doporučuji k obhajobě. Na základě průběhu obhajoby stanovíme výsledek.

27.8.2017

PhDr. Mario Buzek, CSc.